

μετάξι

μετάξι, το, ουσ. [<μτγν. μετάξιον, υποκορ. του ουσ. μέταξα], το μετάξι. **1.** οτιδήποτε έχει την υφή και τη λάμψη του μεταξιού: «τα μαλλιά της ήταν σαν μετάξι». (Τραγούδι: *νιάου νιάου βρε γατούλα με τη ροζ μυτούλα, γατούλα μου μικρή, νιάου σ' έχουνε μη στάξει κι είναι από **μετάξι**, η γούνα σου η γκρι*). **2.** στον πλ. **τα μετάξια**, τα ακριβά ρούχα, ιδίως τα γυναικεία: «αν δε φορέσει μετάξια αυτή που είναι γυναίκα εφοπλιστή, τότε πια θα φορέσει;». (Λαϊκό τραγούδι: *δεν έχω πλούτη να σε χαρίσω ούτε **μετάξια** για να σε ντύσω, θα βρεις μονάχα στον έρωτά μου ένα καλύβι και την καρδιά μου*).

- δεν μπορείς να φτιάξεις μετάξι από δέρμα γουρουνιού, βλ. λ. [γουρούνι](#).

- με τον καιρό και την υπομονή, γίνεται το φύλλο της μουριάς μετάξι, με την επιμονή στην εργασία μας και την υπομονή μας, φτάνουμε στο ποθητό αποτέλεσμα, στην επιτυχία, στην ώρα της απολαβής: «καινούρια δουλειά έστησες, μην περιμένεις γρήγορα κέρδη, γιατί με τον καιρό και την υπομονή, γίνεται το φύλλο της μουριάς μετάξι».

- ντύνω στα μετάξια ή ντύνω στο μετάξι, (για γυναίκες) της εξασφαλίζω πολύ πλούσια ζωή: «τη γνώρισε πάμφτωχη, αλλά, επειδή την αγάπησε, την παντρεύτηκε και την έντυσε στα μετάξια». (Λαϊκό τραγούδι: *θα σου πάρω φουστανάκια, σκαρπινάκια και γοβάκια, θα σε **ντύσω στο μετάξι** και θα σ' έχω πάντα εντάξει*).

- το μετάξι θέλει τάξη κι άνθρωπο να το κοιτάξει, για να φτάσει κανείς στο ποθητό αποτέλεσμα, στην επιτυχία, απαιτείται κόπος και αμέριστο ενδιαφέρον σε αυτό που κάνει: «δεν είναι άιντε, στήσαμε μια δουλειά και περιμένουμε τα κέρδη, γιατί το μετάξι θέλει τάξη κι άνθρωπο να το κοιτάξει».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας